

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

A6-0025/2009

27.1.2009

SPRÁVA

o akcii Spoločenstva, pokiaľ ide o lov veľrýb
(2008/2101(INI))

Výbor pre rybné hospodárstvo

Spravodajkyňa: Elspeth Attwooll

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	7
STANOVISKO VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN	9
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	12

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o akcii Spoločenstva, pokiaľ ide o lov veľrýb (2008/2101(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Medzinárodný dohovor o regulácii lovu veľrýb z roku 1946 a na vytvorenie Medzinárodnej veľrýbarskej komisie (IWC),
- so zreteľom na dohodu IWC o nulových kvótach („moratóriu“) pre komerčný lov veľrýb, ktorá vstúpila do platnosti v roku 1986,
- so zreteľom na skutočnosť, že Medzinárodná únia ochrany prírody doplnila červenú listinu ohrozených živočíšnych druhov v roku 2008 o rad veľrýb (Cetacea),
- so zreteľom na zasadnutie Medzinárodnej únie ochrany prírody, ktoré sa konalo 5. – 14. októbra 2008 v Barcelone,
- so zreteľom na články 37 a 175 Zmluvy o ES,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 19. decembra 2007 o akcii Spoločenstva, pokiaľ ide o lov veľrýb(KOM(2007)0823),
- so zreteľom na rozhodnutie Rady z 5. júna 2008, ktorým sa stanovila pozícia Spoločenstva k lovu veľrýb¹,
- so zreteľom na vytvorenie malej pracovnej skupiny pre budúcnosť IWC (ďalej len „pracovná skupina“) na výročnej schôdzi IWC v Santiagu de Chile (Čile) v júni 2008,
- so zreteľom na smernicu Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch)²,
- so zreteľom na Amsterdamskú zmluvu z roku 1997, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii – Protokol o ochrane a dobrých životných podmienkach zvierat³,
- so zreteľom na zákaz medzinárodného obchodu s výrobkami zo všetkých druhov veľkých veľrýb a jeho prijatie prostredníctvom Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES) a vykonávanie zo strany EÚ,
- so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre rybné hospodárstvo a stanovisko Výboru pre životné

---

¹Rozhodnutie Rady, ktorým sa ustanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Európskeho spoločenstva na 60. zasadnutí IWC v roku 2008 v súvislosti s návrhmi zmien a doplnení harmonogramu Medzinárodného dohovoru o regulácii lovu veľrýb (dokument Rady č. 9818/08).

² Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7.

³ Ú. v. ES C 340, 10.11.1997, s. 110.

prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A6-0025/2009),

- A. keďže prvoradým cieľom musí byť ochrana biodiverzity vrátane ochrany živočíšnych a rastlinných druhov,
- B. keďže je potrebné, aby sa zohľadňovali dobré životné podmienky zvierat,
- C. keďže najmä v prípade spoločenských, ktoré sa tradične zaoberajú lovom veľrýb, ide o otázky týkajúce sa potravinovej bezpečnosti a prísunu potravín,
- D. keďže podľa smernice o biotopoch je „úmyselné rušenie, odchyt alebo zabíjanie“ všetkých druhov veľrýb vo vodách Spoločenstva v súčasnosti zakázané,
- E. keďže takmer každý štvrtý druh radu veľrýb sa v súčasnosti považuje za ohrozený, deväť druhov je uvedených na zozname ohrozených alebo kriticky ohrozených druhov a stav mnohých druhov a populácií zostáva nejasný,
- F. keďže aj napriek tomu, že sa niektoré populácie veľrýb od zavedenia moratória do určitej miery obnovili, iné zostali bezo zmeny a ich schopnosť prispôbiť sa meniacim sa environmentálnym podmienkam ostáva neznáma,
- G. keďže podľa pôvodného plánu malo moratórium trvať až do zavedenia zodpovedajúceho systému riadenia a malo zároveň poskytnúť zdecimovaným populáciám dostatočný čas na obnovu,
- H. keďže nie všetci členovia IWC s moratóriom súhlasia,
- I. keďže moratórium sa v žiadnom prípade nevzťahuje na zabíjanie veľrýb na účely vedeckého výskumu,
- J. keďže od zavedenia moratória počet veľrýb zabitých v rámci zvláštneho povolenia v skutočnosti vzrástol,
- K. keďže IWC (vo viac ako 30 rezolúciách) a viaceré mimovládnych organizácií a iných orgánov vyjadrilo hlboké znepokojenie nad tým, že súčasný lov veľrýb na základe zvláštneho povolenia je „v rozpore s duchom moratória na komerčný lov veľrýb“ (IWC2003-2); mäso získané z takéhoto lovu veľrýb by sa nemalo používať na komerčné účely;
- L. keďže metódy zabíjania veľrýb i napriek zlepšeniu v nedávnej dobe naďalej nedosahujú požadovanú úroveň;
- M. keďže veľryby nie sú ohrozené len v dôsledku lovu, ale aj zmenou klímy, znečistením životného prostredia, stretmi s loďami, rybárskymi výstrojmi, sonarmi či iným nebezpečenstvom,
- N. keďže uvedené rozhodnutie Rady vychádzalo len z článku 175 Zmluvy o ES a týkalo sa len uvedenej schôdze IWC v Santiagu de Chile (Čile) v júni 2008,
- 1. srdečne víta uvedené oznámenie Komisie o akcii Spoločenstva, pokiaľ ide o lov veľrýb, a

rozhodnutie o love veľrýb prijaté v Rade kvalifikovanou väčšinou; podporuje zachovanie globálneho moratória na komerčný lov veľrýb a zákaz medzinárodného obchodu s výrobkami z veľrýb; usiluje sa o skončenie lovu veľrýb na vedecké účely a podporuje vyhlásenie dostatočne veľkých oceánskych a morských oblastí za chránené územia, v ktorých je lov veľrýb trvalo zakázaný;

2. vyzýva Radu, aby prijala novú spoločnú pozíciu podľa článku 37, ako aj článku 175 Zmluvy o ES;
3. domnieva sa, že ochrana veľrýb a iných cicavcov z radu veľrýb v konečnom dôsledku závisí od navrhnutia takých opatrení, ktoré sú predmetom dostatočne širokej dohody na to, aby sa mohla vykonávať efektívnym spôsobom;
4. vyzýva Radu, Komisiu a tie členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na činnosti pracovnej skupiny, aby sa usilovali o dosiahnutie takejto dohody;
5. domnieva sa, že diskusie v rámci pracovnej skupiny by mali byť čo možno najtransparentnejšie;
6. dúfa, že pracovná skupina sa bude zaoberať problémom zabíjania veľrýb na vedecké účely s cieľom nájsť základ, ktorý sa využije na odstránenie tohto javu;
7. rešpektuje potrebu obmedzeného lovu na zabezpečenie obživy v prípade komunit, ktoré sa tradične zaoberajú lovom veľrýb, vyzýva však, aby sa kládol väčší dôraz na hľadanie a využívanie humánnych metód zabíjania;
8. vyzýva, aby tento typ lovu bol možný len vtedy, ak budú existovať jednoznačné kvóty založené na odporúčaniach Vedeckého výboru IWC, ktoré budú prísne regulované a budú sa o nich viesť podrobné záznamy a podávať správy IWC;
9. vyzýva tiež na vytvorenie väčšieho množstva chránených morských oblastí na vhodných miestach na celom svete, v ktorých budú veľryby osobitne chránené;
10. konštatuje, že smernica o biotopoch, ktorá určuje postoj Spoločenstva k otázkam týkajúcim sa veľrýb (a delfínov), by neumožnila obnovenie komerčného lovu žiadnej populácie veľrýb vo vodách EÚ;
11. upozorňuje na potrebu prísnejšieho výberu rybárskeho výstroja s cieľom predchádzať vedľajším úlovkom ostatných druhov, najmä veľrýb;
12. domnieva sa, že tragická história komerčného lovu veľrýb spolu s mnohými hrozbami, ktorým v súčasnosti čelia populácie veľrýb (vrátane, okrem iného, náhodných výlovov, kolízií s plavidlami, globálnej zmeny klímy a nepriaznivého pôsobenia hluku v oceánoch), si vyžadujú, aby EÚ na najvýznamnejších medzinárodných fórach koordinovaným a koherentným spôsobom podporovala najvyššiu úroveň ochrany veľrýb na celom svete;
13. požaduje tiež, aby sa hrozby súvisiace so zmenou klímy, znečistením životného prostredia, stretmi s loďami, rybárskymi výstrojmi, sonarmi či iným nebezpečenstvom

riešili mimo týchto chránených oblastí;

14. domnieva sa, že predtým, než sa pristúpi k celosvetovým opatreniam by Komisia mala predložiť ďalšie návrhy v snahe čeliť týmto hrozbám vo vzťahu k vodám a plavidlám Spoločenstva;
15. zastáva názor, že Komisia by mala stanoviť revidovaný regulačný rámec pre prax pozorovania veľrýb, ktorý zabezpečí ochranu hospodárskych a sociálnych záujmov pobrežných oblastí, v ktorých sa táto činnosť vykonáva, s ohľadom na ich nedávny vývoj;
16. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, Medzinárodnej veľrybárskej komisii, regionálnym poradným radám, poradnému výboru pre rybolov a akvakultúru a regionálnym organizáciám pre riadenie rybolovu, do ktorých EÚ patrí.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Medzinárodná veľrybárska komisia (IWC) bola zriadená Medzinárodným dohovorom o regulácii lovu veľrýb z roku 1946, pričom podrobné predpisy týkajúce sa lovu veľrýb sú stanovené v pláne aktivít v prílohe k dohovoru. Členom tejto komisie je 20 z 27 členských štátov EÚ.

V dôsledku obáv súvisiacich s ohrozením tohto druhu sa v roku 1982 zaviedlo moratórium na komerčný lov veľrýb, ktoré vstúpilo do platnosti v roku 1986. Toto moratórium malo platiť do vypracovania revidovaného postupu riadenia, ktorým by sa stanovovali obmedzenia úlovkov a základe vedeckých údajov.

Na postupe sa dohodlo v roku 1994, no revidovaná schéma riadenia, ktorá ho mala dopĺňať, sa doteraz nezaviedla. IWC na schôdzi v Santiagu de Chile (Čile) v júni 2008 založila pracovnú skupinu, ktorej úlohou je dosiahnuť pokrok v tejto oblasti.

Rada pred schôdzou v Čile prijala kvalifikovanou väčšinou stanovisko na účely tejto schôdze. Podporila tak zachovanie moratória a vyslovila nesúhlas s akýmikoľvek návrhmi týkajúcimi sa nových spôsobov lovu veľrýb, pokiaľ sa nimi nezaručí zlepšenie stavu ochrany veľrýb z dlhodobého hľadiska a nezačlenia všetky operácie lovu veľrýb vykonávané členmi IWC pod kontrolu IWC. Takisto podporila návrhy a pozície, ktorých cieľom je ukončenie „lovu veľrýb na vedecké účely“ mimo kontroly IWC a návrhy na vytváranie chránených území pre veľryby a na riadenie existenčného lovu veľrýb pôvodným obyvateľstvom za rôznych podmienok.

Lov veľrýb je problémom, na ktorý sa názory značne rozchádzajú. Treba poznamenať, že moratórium sa vzťahuje len na komerčný lov veľrýb. Okrem lovu pôvodným obyvateľstvom, na ktorý sa vzťahuje výnimka, sa lov veľrýb môže vykonávať na účely vedeckého výskumu na základe osobitného povolenia udeleného krajinou, ktorá uskutočňuje výskum. Takisto treba podotknúť, že nie všetci členovia IWC s moratóriom súhlasia, a teda komerčný lov veľrýb pokračuje.

Podľa nedávanej štúdie Medzinárodného zväzu ochrany prírody je v súčasnosti ohrozený takmer každý štvrtý druh radu veľrýb, pričom deväť druhov je uvedených na listine ohrozených alebo kriticky ohrozených druhov. Od zavedenia moratória možno badať preukázateľné zlepšenie populácií určitých druhov, najmä väčších veľrýb.

Zároveň sa však zdá, že počet zabitých veľrýb v skutočnosti od zavedenia moratória vzrástol. Existujú aj domnienky, podľa ktorých je komerčné využívanie mäsa veľrýb vedľajším produktom „lovu veľrýb na účely vedeckého výskumu“.

Veľryby sú ohrozené aj stretmi s loďami, rybárskym výstrojmi, sonarmi či iným nebezpečenstvom, ako je znečistenie životného prostredia.

Preto je dôležité, aby sa situácia veľrýb a problém lovu veľrýb riešili komplexne a v súlade s pravidlami, na ktorých sa dokážu dohodnúť všetci členovia IWC. V opačnom prípade bude zachovanie veľrýb ohrozené tak z krátkodobého, ako aj z dlhodobého hľadiska.

Dúfame, že akékoľvek rozhodnutie Rady v budúcnosti bude vychádzať z primerane komplexného prístupu, ktorý prispeje k dosiahnutiu konsenzu.

Na doplnenie treba spomenúť, že hoci podľa smernice o biotopoch sú veľryby v súčasnosti chránené pred „úmyselným rušením, odchytom alebo zabíjaním“ vo vodách Spoločenstva, naďalej sú vystavené rôznym nebezpečenstvám. Napriek tomu, že sa už podnikli kroky k zníženiu nebezpečenstiev v súvislosti s rybárskymi výstrojmi, bolo by užitočné, keby Komisia predložila ďalšie návrhy zamerané na obmedzenie a, pokiaľ to bude možné, aj na odstránenie takýchto nebezpečenstiev.

11.11.2008

STANOVISKO VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN

pre Výbor pre rybné hospodárstvo

o akcii Spoločenstva, pokiaľ ide o lov veľrýb
(2008/2101(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Carl Schlyter

NÁVRHY

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín vyzýva Výbor pre rybné hospodárstvo, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. srdečne víta oznámenie Komisie z 19. decembra 2007 o akcii Spoločenstva, pokiaľ ide o lov veľrýb [KOM(2007)0823], a pozíciu k lovu veľrýb prijatú kvalifikovanou väčšinou v Rade dňa 5. júna 2008¹; podporuje zachovanie globálneho moratória na komerčný lov veľrýb a zákaz medzinárodného obchodu s výrobkami z veľrýb; usiluje sa o skončenie lovu veľrýb na vedecké účely a podporuje vyhlásenie dostatočne veľkých oceánskych a morských oblastí za chránené územia, v ktorých je lov veľrýb trvalo zakázaný;
2. domnieva sa, že tragická história komerčného lovu veľrýb spolu s mnohými hrozbami, ktorým v súčasnosti čelia populácie veľrýb (vrátane, okrem iného, náhodných výlovov, kolízií s plavidlami, globálnej zmeny klímy a nepriaznivého pôsobenia hluku v oceánoch), si vyžadujú, aby EÚ na najvýznamnejších medzinárodných fórach koordinovaným a koherentným spôsobom podporovala najvyššiu úroveň ochrany veľrýb na celom svete;
3. konštatuje, že smernica EÚ o biotopoch², ktorá definuje postoj Spoločenstva k otázkam týkajúcim sa veľrýb (a delfínov), by neumožnila obnovenie komerčného lovu žiadnej populácie veľrýb vo vodách EÚ;
4. domnieva sa, že Medzinárodná veľrýbarska komisia (IWC) by mala povoliť lov veľrýb výlučne na účely zabezpečenia obživy, pod podmienkou, že tento lov neohrozí ochranu príslušnej populácie, úlovky zostanú v rozsahu dokumentovaných a uznaných potrieb

¹ Rozhodnutie Rady, ktorým sa ustanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Európskeho spoločenstva na 60. zasadnutí IWC v roku 2008 v súvislosti s návrhmi zmien a doplnení harmonogramu Medzinárodného dohovoru o regulácii lovu veľrýb (dokument Rady č. 9818/08).

² Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s.7).

zabezpečenia obživy a nepovolí sa nijaké zvyšovanie súčasných schválených objemov, či už z hľadiska počtu usmrtených veľrýb, alebo iných ulovených druhov;

5. uznáva, že veľryby (rad cetacea) majú schopnosť vnímať a je veľmi pravdepodobné, že sú počas lovu vystavené krutému a zdĺhavému utrpeniu; súhlasí s tým, že zachovanie celosvetového moratória na lov veľrýb je absolútne nevyhnutné vzhľadom na zabezpečenie dobrých životných podmienok zvierat a podporuje návrhy zamerané na zlepšenie dohľadu nad lovom veľrýb pôvodným obyvateľstvom pre zabezpečenie obživy z hľadiska humánosti a dobrých životných podmienok zvierat;
6. naliehavo vyzýva členské štáty, aby sa v rámci súčasných rokovaní o budúcnosti IWC postavili proti každému návrhu, ktorým by sa mohol legitimizovať akýkoľvek objem vedeckého, komerčného, pobrežného alebo akokoľvek inak pomenovaného lovu veľrýb alebo ktorý by viedol k povoleniu akéhokoľvek medzinárodného obchodu s výrobkami z veľrýb;
7. naliehavo vyzýva členské štáty, ktoré ešte nie sú členmi IWC, aby sa nimi stali a podporili tým opatrenia zamerané na plnú ochranu veľrýb.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	5.11.2008
Výsledok záverečného hlasovania	+: 47 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Adamos Adamou, Georgs Andrejevs, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Johannes Blokland, John Bowis, Frieda Brepoels, Hiltrud Breyer, Martin Callanan, Dorette Corbey, Magor Imre Csibi, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Anne Ferreira, Matthias Groote, Satu Hassi, Jens Holm, Caroline Jackson, Dan Jørgensen, Christa Kläß, Urszula Krupa, Marios Matsakis, Linda McAvan, Roberto Musacchio, Riitta Myller, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Vittorio Prodi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Amalia Sartori, Carl Schlyter, Richard Seeber, Bogusław Sonik, María Sornosa Martínez, Antonios Trakatellis, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Glenis Willmott
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Bairbre de Brún, Christofer Fjellner, Anne Laperrouze, Johannes Lebech, Caroline Lucas, Andres Tarand, Lambert van Nistelrooij

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	21.1.2009
Výsledok záverečného hlasovania	+: 23 -: 2 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Elspeth Attwooll, Marie-Hélène Aubert, Iles Braghetto, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, Paulo Casaca, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Avril Doyle, Emanuel Jardim Fernandes, Carmen Fraga Estévez, Ioannis Gklavakis, Pedro Guerreiro, Daniel Hannan, Heinz Kindermann, Rosa Miguélez Ramos, Marianne Mikko, Philippe Morillon, Seán Ó Neachtain, Struan Stevenson, Catherine Stihler, Margie Sudre, Daniel Varela Suanzes-Carpegna, Cornelis Visser
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Eleonora Lo Curto, Raúl Romeva i Rueda, Kathy Sinnott, Thomas Wise